

Komoly beruházások Nyárádmagyaróson

Korszerűsítik az öregotthont

Tizenhárom éve működik az otthon, számos dolgot ki kell cserélni, fel kell újítani

Fotó: Nagy Tibor

A világvárvány alaposan rányomta a bélyegét az intézmény életére is, de jó hírekkel is szolgáltak Nyárádmagyaróson, amikor a helyi öregotthonba látogatunk.

Gligor Róbert László

Az utóbbi két évben jelentős változások történtek az intézményben, és ezek nagy része a világvárványnak tudható be. Tavaly áprilisban a katonai rendelet értelmében az alkalmazottaknak be kellett költözniük egy hónapra az otthonba, ám a legnehezebb időszakot a tavalyi év utolsó és az idei év első hetei-hónapjai jelentet-

ték, amikor ott is felütötte a fejét a fertőzés: 16 lakót érintett, ebből két, más betegségben is szenvedő személy a kórházi kezelés ellenére is elhunyt. Hét alkalmazottnál is kimutatták a fertőzést, de ők nem szorultak kórházi ellátásra. A lakók meglátogatása jelenleg is körülményes, (Folytatás a 2. oldalon)

Ne feledje
IDEJÉBEN
megújítani előfizetését!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!
Telefon:
0742-828-647

Meseillusztrációs pályázat

A pályázat meghirdetői Facebook-oldalukon az összes beérkezett rajzot közzéteszik, néhányat pedig a Kukucska nevű folyóiratukban is megjelentetnek.

2.

Kié a vers?

A költőé? Az előadóé? A közönségé? Minél nehezebb ezt eldönteni, annál nagyobb az azonosulás esélye, annál biztosabb, hogy a szöveg célba talál.

4.

Én jól, s hámaga?

„Nem ajánlanám magam. Nem beszélnek írói pályáról sem, mert nekem voltaképpen nem is volt soha ilyenem.”

6.

OPTICA OPTOFARM

A MŰANYAG ÉS ANTIREFLEXES MONOFOKÁLIS LENCSEKRE MOST **50% KEDVEZMÉNYT** ADUNK.

*A KEDVEZMÉNYT A NYUGDÍJASOK SZÁMÁRA SZÖL ÉRVÉNYES NYUGDÍJASZELVÉNY FELMUTATÁSÁVAL. AJÁNLATUNK NOVEMBER 30-IG VAGY A KÉSZLET EREJÉIG TART.

www.optofarm.ro

ANYA CSAK EGY VAN

Tudom, már elmúlt harminc, de csak azért viszem magammal mindenová, hogy ne kelljen neki búcsúpuszit adnom...

Vegyé' nekemnek csokiit!

Vegyé' nekemnek csokiit!

ALUAGÉZET
Horváth Szabolcs István karikatúrás

NOVEMBER

20., szombat
A Nap kel
7 óra 30 perckor,
lenyugszik
16 óra 45 perckor.
Az év 324. napja,
hátravan 41 nap.

IDŐJÁRÁS

Változékony

Hőmérséklet:
max. 8 °C
min. 2 °C

*Isten éltesse!

Ma JOLÁN,
holnap OLIVÉR napja.
OLIVÉR: a latin Oliverius rövidülése,
jelentése: olajfáültető.

VALUTAÁRFOLYAM

BNR – 2021. november 19.

1 EUR	4,9490
1 USD	4,3793
100 HUF	1,3534
1 g ARANY	262,2056

ELŐFIZETÉS

A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő
hónapra a Népújság szerkesztőségében:

Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám,
2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő, naponta 9–14 óra
között, szombat – vasárnap zárva.

Tel. 0742-828-647

Meseillusztrációs pályázat

Kis mesehallgatók, -olvasók számára hirdet pályázatot a marosvásárhelyi Kreatív Kiadó. A gyermekek Móra Ferenc *A kíváncsi hópelyhek* című rövid meséjével ismerkedhetnek meg a kiadó Facebook-oldalán, majd illusztrációt készíthetnek a kedves és tanulságos téli történethez. A munkákat november 24-ig, szerdáig lehet feltölteni a kiadó honlapjára (<https://kreativkiado.ro/palyazat-form/index.php...>).

A pályázat meghirdetői Facebook-oldalukon az összes beérkezett rajzot közzéteszik, néhányat pedig a *Kukucska* nevű folyóiratukban is megjelentetnek.

A Romániai Magyar Könyves Céh új tagjának számító Kreatív Kiadó virtuális terében érdemes szétnézni, ugyanis a gazdag könyvkiadással mellett az alkotó kedvű gyermekek és az őket bátorító szülők, pedagógusok mind-egyre találhatnak érdekes feladatokat. Pár hónappal ezelőtt például mese-és versillusztrációs pályázatra várták a gyermekek munkáit. A kiadó Facebook-oldalán közzétett legújabb felhívásában arról is értesíti a rajzolni szerető gyermekeket, hogy az első meseillusztrációs pályázatra beküldött munkákat november 19-én (ma) hozzák nyilvánosságra az online felületen. (nszi)

Megemlékezés a nagyállomásnál

November 20-án, szombaton 10 órától a marosvásárhelyi nagyállomásnál a Gyulafehérvár–Székelykocsárd–Marosvásárhely vasútvonal átadásának 150. évfordulója (1871–2021) alkalmából megemlékezést tartanak.

A rendezvényt a brassói regionális vasúti kirendeltség, a marosvásárhelyi vasútállomás, Marosvásárhely L7-es szakasza szervezi a helyi polgármesteri hivattal együttműködve.

A program:

- 10.00 óra – az ünnepség megnyitója, az emléklapok leleplezése, rövid ismertető, felszólalások;
- 10.30 óra – egy 1940-es Buick motoros kocsifelvonulása;
- 10.40 óra – a normál nyomtávú Pacific gőzmozdony és a királyi szalonkocsi, a Buick motoros kocsibemutatója (közönség jelenlétében);
- 11.30 óra – a dioráma megtekintése és a CFR-t jellemző történelmi értékű komponensek bemutatása;
- 12.00 óra – a gőzmozdony és a keskeny nyomtávú kocsibemutatója (közönség jelenlétében)

(közlemény)

Korszerűsítik az öregotthont

(Folytatás az 1. oldalról)

az érkezőnek előre be kell jelentkeznie. Nyáron meg lehetett oldani a találkozást maszkviseléssel az udvaron, a téli időszakra viszont ezt újra kell gondolni. Leszűkített körülmények között ugyan, de az időnapot is megülték, születésnapok is voltak, szeretnék, ha a bentlakóknak megmaradna a normális életkerete, de a legfontosabb az, hogy megóvják őket a vírusfertőzéstől, ezért hetente gyorstesztet végeznek a lakókon és alkalmazottakon egyaránt – sorolta fel előljáróban a legaktuálisabb járványügyi tudnivalókat *Jakab László* igazgató.

Jakab László igazgató

Számos felújítás következik

A nyáradmagyarosi öregotthonban 42 személyt gondoznak, az elmúlt 13 év alatt 230 idős fordult meg az intézmény falai között: itt lakott, itt halt meg vagy innen hazaz, esetleg más otthonba költözött.

Intézményi szinten is volt változás: személyzet ment nyugdíjba és érkeztek újak, polgármestercsere is volt a község élén, mindezek ellenére a dolgok jó irányba látszanak haladni. A legörvendesebb hír, hogy a kormány nemrég több mint háromszázezer lejt utalt ki az otthonnak, ez pedig jól fog – újságolta el az intézményvezető. Ebből az összegből sok dolgot lecserélnének, felújítanának, kezdve az ágyneműtől, törülközőktől a matracokig és vízhatlan lepedőig. Kicserelik a tönkrement parkettát, akadálymentesítik a fürdőszobákat, de az egyik legfontosabb a fűtésrendszer felújítása és szabályozása, napkollektorok felszerelése, ugyanis megdrágult az elektromos energia, és ha ezeket a lépéseket nem teszik meg, azt a bentlakók és hozzátartozók érzik meg, akiknek meg kell fizetniük a szolgáltatást. A megtermelt hővel gazdaságosabban kell majd bányáztatni, tárolótartályokat kellene felszerelni, a régi ablakokat fel kellene váltani hőszigetelővel. A tisztítóállomás alulméretezett, nem működik megfelelően, azt is ki kell cserélni – sorolja a kihívásokat az igazgató, hozzátéve, hogy ezekben a tervekben partnerük az önkormányzat is.

Ha már szóba került a szolgáltatások ára: az épület régi szárnyában lakók havi 2.000, az új szárny lakói 2.100 lejt fizetnek havonta, emellett higiéniai és orvosi-gyógy-szerellátási járulékos költséget is. Mindemellett a környéken a legméltányosabb az ár, a városlistán állandóan van 60 személy, és az időnként megüresedő helyet azonnal el is foglalja az új lakó.

Jogos kérdések

Kérdések, aggályok is felmerültek a beszélgetés során. Az önkormányzat felépítette, létrehozta az öregotthont, de nem a helyi idősök élnek benne – mondta el az igazgató, hiszen ottlétünkör is csupán három helybelit tartottak nyilván. Ha az ellátottak nem tudnak vagy nem kellő mértékben tudnak hozzájárulni a költségekhez, az volna a méltányos, ha az illető önkormányzat (ahonnan az ellátottak érkeztek) is belepótolna. Ez a törvényben is le van fektetve, de a gyakorlat egészen mást mutat. Aki öregotthont hozott létre és tart fenn, nagy terhet cipel, átvész bizonyos feladatokat más önkormányzatoktól, amelyek vagy nem akartak, vagy nem volt lehetőségük létrehozni hasonló intézményt, vagy ellátni a rászorulókat. Ez néha feszültséget is teremt, hogy az önkormányzat a saját forrásait nem a helyi lakosságot szolgáló megvalósításokra, hanem egy intézményre kell fordítsa. „Nekünk az a feladatunk, hogy komoly szakmai kritériumok mellett 21. századi színvonalú ellátást, gondozást biztosítsunk, és nem az, hogy azt néz-

zük, honnan jön vagy nem jön a pénz” – mutatott rá *Jakab László*. Másról is ugyanez a helyzet, a kormány eddig is biztosította a költségekhez a tízszázalékos hozzájárulást, de az infláció mellett most az energia megdrágulása jelent gondot, és erre nagyon nehéz az intézménynek válaszolnia.

Az igazgató egy másik kérdést is felvetett: az otthon lakóinak van nyugdíjuk, vagy a hozzátartozók anyagi lehetőségei megengedik az intézményes gondozásukat, de mi van azokkal, akik otthon vannak, akik gyógyszerrel kell vásároljanak, esetleg magatehetetlenek, betegek, nincs aki gondozza őket, nincs hozzátartozójuk, vagy nem olyan a kapcsolatuk a családdal, rokonokkal, hogy ellássák őket? Mi lesz ezekkel az emberekkel? – folytatta a gondolatmenetet.

Igazságtalan helyzet

Ilyen körülmények között természetesen örül a kormánynál kapott mintegy 320 ezer lejnek Nyáradmagyaros polgármestere is. Az elmúlt tizenhárom év alatt szinte semmit nem újítottak fel az otthonban, ezért van egy energiatakarékosági elképzelésük, hogy a megtermelt hőt meg is tartásuk az intézményben. Próbálnak jobban figyelni az intézmény gazdasági kérdéseire, mivel egyre nehezebb az otthon fenntartása. Kicsi a község, kis költségvetéssel, így viszonylag nagy teher számukra az ideai költségvetésben megszabott 156 ezer lej is, amit erre szántak, hiszen ezt a lakossági adóból kell átutalni. Örülnek az intézmény léte és annak is, hogy munkahelyet teremt a faluban, de mégis igazságtalan a helyiekkel szemben, hogy a község nagy összegekkel járul hozzá az intézmény költségvetéséhez az ő adójukból, miközben többnyire nem is helyiek laknak benne – sérelmezi *Kacsó Lajos*. Az épület az önkormányzat tulajdona, ezért az egyéb költségek mellett az ingatlan fenntartása is az ő feladatuk. A helyzetről többször és több helyen beszámolt, és úgy tűnik, végre meghallgatásra talált a kérésük. Minden nehézség ellenére az otthon bezárása szóba sem jöhet, egy kis odafigyelés és összefogás kell ahhoz, hogy fenntartható legyen a működtetése – véli a községgazda.

Az intézménynek elsősorban az idősek ellátásával kellene foglalkoznia, nem az anyagi háttér biztosításával – véli az igazgató

Fotó: Gligor Róbert László

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasg.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDÉTES:** Petres Emilia.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9-15 óra, péntek: 9-14 óra között, szombat vasárnap: zárva.

6423578000069
ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Múzsza

SZERKESZTETTE:
NAGY MIKLÓS KUND
1513. sz., 2021. november 20.

Csorba Győző

Jó lenne lassan

Jaj kicsi nyájam
jaj kicsi nyájam
ki tudja meddig
lehet maradnom
jó lenne lassan
megállapodnunk
valami jelben
s valami helyben
hogy majd a nyüzsgő
tömegbe veszve
a végtelen tér
reddői közt is
megleljük egymást
én gyöngé nyájam
hogy össze tudjunk
örökre bújni
a túli fagyban
ahogy tanultuk
a földön egykor.

*105 éve, 1916. november 21-én született
a költő

Partra vetett párbeszéd... Bugyi István linómetszete a grafikus honlapjáról

Az inga kileng Vásárhelyre

Nincsen vásár pipa nélkül

Azért volt, csak amolyan meghúzódo, üvegházban hervadozó, szerény, csendes, virtuális. A pipázók hiányoztak, Szávaiék mindenképpen. Ők is mindig hozzátartoztak a könyvvásári hangulathoz, a kedélyes, tarka forgataghoz. A 27. marosvásárhelyi könyvünnep pláne számított volna rájuk. A szervezők úgy tervezték, Szávai Géza vezércikke nyitja majd a Vásárlapot. Aztán kényszerüségéből ez is elmaradt. A cikk azonban elkészült, benne töretlen az író derüje. Megérdemlik az olvasók, hogy legalább utólag találkozzanak vele. Mint mindig, erre is nyitott a Múzsza. Pipás képet is társíthatunk hozzá, nem is akármilyent. Bár megkésétt a kissé megviselt szalmakalap, de fő a jó kedély!

Szávai Géza

A Földnek eme jól behatárolható helyén, ahol pár napig a Könyv az Úr* – ezen utalás után különösebb magyarázkodás nélkül is érthető már a megszólítás: *Barátaim a Könyvben!*

Tehát, Drága Barátaim a KÖNYVBEN, már e (valóság támogatta!) fogalom használatának öröme és felemelő közérzete is elégséges volna annak kifejezésére, amit most mondanivalómnak gondolok... De mégis, hadd pillantsunk ki ez oly kellemes, Könyv Uralta térből, hát igen: a politikára, de csakis azért, hogy lopjunk tőle. Könnýű lesz (nem lopni, hanem kitekinteni rá), mert a politikához mindenki ért, a legnagyobb elnyomás közepette is bárki értette – és érti –, mit jelent azt mondani, hogy a berlini, varsói, pá-

rizi gyors (ahol felkelések, forradalmak voltak) hozzánk is befut... Mindig vártuk, hogy megérkezzék valamely áhított aktualitású, megváltó, de legalábbis felmentő tartalmakat, változásokat hozó politikai gyors.

Na, és az ingát is értjük, friss napilapból másolom ide: „a *politika* természetéhez hoz-

zátartozik, hogy időnként kicsit *kileng az inga*”.

Drága Barátaim a Könyvben, túlzottan – tehát megfelelően és szükségszerűen! – megilletődve ünneplem, hogy már 27. esztendeje létezik nemzetközi könyvvásár Marosvásárhelyen. Ennek a ténynek a jelentőségét akarom kihangsúlyozni, ezért javasoltam, hogy politikai fogalmakat kölcsönvéve (lopva?), ezek közéleti súlyával állapítsuk meg, mekkora öröm, micsoda teljesítmény az, hogy 27 éve mintaszerű megbízhatósággal megjön a frankfurti stb. gyors (itt felsorolandó a régi, nagy nemzetközi könyvvásárok listája és menetrejje!). És vele most már rendszeresen érkezik a budapesti gyors is Marosvásárhelyre, és – itt – pár napig a KÖNYV AZ ÚR, minden valamirevaló vásárhelyi és környéki lokálpatrióta meglegedésére. Mondom ezt úgy, hogy még mindig Vásárhely környéki lokálpatrióta vagyok magam is (mondjuk: fél lábbal?), aki tizenhat évesen kiszóktam a kórházból a főtéri kávéházba Molter Károlyt (= író!) látni. Számomra ez olyan fontos élmény volt és maradt, mint mondjuk részese lenni egy enciklopédiának. Hiába később a pipa mögül somolygó Molter csitítása, hogy: ez itt Vásárhely, és „sajnálom, ez itt csak Molter, ő jutott nektek, nem Voltaire”, hiába, mert én VIDÉKÜNK ENCIKLOPÉDIÁJÁT épp olyan fontosnak tartom, mint más vidékekét, mint akár a francia

enciklopédiát, amely immáron a miénk is, hiszen Vásárhelyre régóta érkezget a párizsi gyors is. Nem melleleg: a világ vezetőinek csúcstalálkozóin a voltaire-i jelszavak mellé – az elnöki szemek számára jól láthatóan – Molter enciklopédikus súlyú tanácsát is felírhatnák: „Iparkodj, kisfiam!” (Egyik könyvének a címe.)

Drága Barátaim a Könyvben, ahol olykor a Könyv az Úr, oda befut a voltaire-i, goethei, puskini stb. gyors is. És most molteri pipámat szájam másik sarkába áthelyezve „explicitebben” próbálok utalni a politikából kölcsönzött másik fogalomra. Bizony, fontos az az inga. Amely kileng. És visszaleng! Ahová rendszeresen érkezik a gyors, onnan indul is. (...) Beindulnak az ingajáratok. Vásárhely után nem véletlenül lett könyvvásár Nagyváradon, Kolozsváron, Csíkszeredában. A budapesti Vörösmarty téri „könyvsokadalom”, a könyvvásárok Győrben, Frankfurtban, Bolognában stb-stb. mind-mind elérhetőek, mert kileng és visszaleng Marosvásárhelyről is az inga.

Most is hallom, ahogy a Vásárhelyi Környéki Anyai Enciklopédiából süvített felém az ige, amikor igyekeztem (iparkodnom!) kellett: az „egyik lábad itt, másik ott”. Ez a jelszó a dilemmámat is oldja, a fél lábbal Vásárhely környéki lokálpatrióta másik fél lábának is helye van az elérhető nagyvilágban; jár az a sok gyors, és az inga kileng. Különbö pedig ahol a Könyv az Úr, mint most Marosvásárhelyen, ott a Könyv Polgárai vagyunk, két lábbal a talajon, a teljesség igényének elkötelezett könyvpatrióták. Akik annak is tudatában vannak: köszönet és elismerés illet a 27 esztendeje érlelt és biztosított közérzetünkért mindenkit, aki tett érte valamit – akár csak jelenlétével, Drága Barátaim a Könyvben.

*Marosvásárhely, Nemzetközi Könyvvásár, 2021. november 11–14.

Tartott még a hosszú, forró nyár...

Fotó: Erdélyi Magyar Televízió/Kultúrcepp

Kié a vers?

Nagy Miklós Kund

A költő? Az előadó? A közönség? Minél nehezebb ezt eldönteni, annál nagyobb az azonosulás esélye, annál biztosabb, hogy a szöveg célba talál. Ezen töprengtem *Markó Béla* és *Bogdán Zsolt Saját Faust* című estjéről hazafelé menet, és még sokáig azután is. Mélyre hatoltak a hallottak, látottak, újdonságként hatottak, pedig ismertem a műsorban megszólaltatott mind a huszonkilenc költeményt. Csak nem így. Nem ilyen ívben, nem ilyen keretben, nem ilyen hangon és tolmácsolásban. Amikor olvastam a verseket, egyértelmű volt, hogy Markó Béla szólít meg. Ezen az esten Bogdán Zsolt, az előadóművész vitt, repített magával ég és föld között, tárta fel előttünk menny és pokol kapuit, anélkül, hogy pillanatra is azt éreztük volna, a teatralitás rátelepszik a gondolatra, szóra, a nagyszínpadi látvány a lírára. A versmondó baritonján szállt a nézőtérre a költő szava, a belső, lelki rezzenéseket is finoman, magától értetődő természetességgel tükröző arca, tekintete, kifejező testbeszéde hitette el a jelenlévőkkel, hogy amiről vall, amiről hitet tesz, az vitathatatlanul a sajátja, cáfolhatatlanul hiteltel az „önvallomás”. Erről egyébként az est címéből kiindulva, előzetesen is értesülhetünk: „Hogy miért Saját? És miért Faust?... Talán mert úgy érzem, összecseng, összefog,

mert szerzőt és előadót, meg előadói szándékot egyaránt jelez. Hiszen 'saját', mert a költő sajátos verseit mondom, miközben én is sajátommá teszem őket, és 'Faust' is, mert ennek az az ára, hogy a szerző a műveit, jómagam pedig előadóként testemet-lelkemet eladjuk egymásnak ennek az előadásnak az erejéig.”

Vajon a nézőtéri sötétben ülő szerző is hasonlóképpen vélekedik? Rákérdeztem, és igen, megerősítette, végig otthon volt ebben az előadásban. „Bogdán Zsolt azt mondta, amit én éreztem. Indulástól befejezésig benn élt a verseim világában, együtt élt mindazzal, ami ezeket létrehozta. Olyan regisztereket is kihozott belőlük, főleg a régebbiekből, amikre már nem is emlékeztem. Különleges élményt nyújtott. Mélyen gondolkodó énjét is mozgósította, játékos is tudott lenni, hitbéli húrokat is megpendített. Jó, hogy ezt mondhatom, mert az az igazság, hogy nem mindig öröm a költőnek visszahallani a különféle interpretációkat. Nemrég a Tompa Miklós Társulat *Hét város* című versműsorában is voltak felemelő pillanatok. Ezt az előadást a maga egészében tartós élményként őrizhetjük meg magunkban.”

Régóta számíthatunk erre a találkozásra. Különböző alkalmakkor már nagy átéléssel és szuggesztivitással tolmácsolta Markó-verseket a Kolozsvári Állami Magyar Színház

A színpadon a versmondó Bogdán Zsolt

Forrás: a Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvvásár honlapja (Facebook)

Jászai Mari-díjas művésze. A nagy sikerű Ady-, Dsida-estek után szinte magától adódott ez a mostani. Sokan emlékszünk, milyen katartikus hatással adta elő a *Legó* című víziószerű költeményt Gyarmathy János szobrászművész kiállításán a marosvásárhelyi Bernády Házban. Ez a Nemzeti Színház hatalmasra csupaszított színpadán is elhangzott, látvánnyá fokozódva azzal a lepelszerűen színpadi kelleméssé vált reprós tekerccsel, amely az ihletforrást, a bronz domborművet ábrázolta. Aba-Novák Vilmos-, Rubens-, Caroto-festmény is szült ily módon meglevenedő Markó-verseket a jelzésszerű, puritán színpadi díszletek között. A színész felszabadultan, könnyedén mozog, olykor szárnyalón szalad a végtelennek tűnő térben, magától értetődő természetességgel használja az egyszerű játékkellékeket, -eszközöket, adagolja az idő és térváltozásokat érzékelhető, ismétlődő mozzanatok. A nézőt azonban az is lenyűgözi, hogy milyen hatalmas szöveget volt képes magáévá tenni. „Valóban nagyon sok szöveget kellett megtanulnom. Az idén nyolc bemutató volt. De a már korábban elsajátított

versek partitúraszerűen hatottak rám, majd a többi is olyan intenzitással vett körül, hogy az ember úgy érzi, teste, lelke, szeme, mindegyikébe szívja és elraktározza magában a bennük felhalmozott sok gondolatot és érzést” – mondotta.

Időben, kiadói termésben, megjelenésben is nagy ívet jár be ez a műsor. A több mint fél évszázadot átölelő pályáiv jelképesen is kirajzolódik, de valóságosan is uralja a játéktér közepét. A színész mindegyre onnan indítja az új fejezeteket. Kötetekre, versekre kell gondolnunk természetesen, 1968-tól zaklatott jelenünkig. Nyilván nagyobb súllyal kerültek az összeállításba a napjainkba ágyazott nagy sorsversek, a fausti problematikát tagláló önmeglevení, a *Bocsáss meg, Ginsberg, A haza milyen?, az Egy mondat a szabadságról, A vers hatalma* című frissebb kötetekből), mint a korábbi lírai remeklések, de éppen az a jó az előadásban, hogy olyan kisebbnek, jelentéktelenebbnek vélt, régebbi közölt költeményeket is felfedezett, amelyekkel együtt ragyog fel a maga teljességében ez az igazán jelentős költészet. Az est munkatársai, *Kövesdy István, Damokos Csaba* és *Szepessy László* is ügyeltek arra, hogy mindez a lehető legigényesebben domborodjék ki ezen az előadáson. A műsorzáró hosszas vastaps őket is megilleti.

És még egy elismerésre méltó fegyvertény: az előadás egy újabb kötetet is eredményezett. A *Saját Faust* forgatókönyve, szövege egy elegáns kiadvánnyal, Markó Béla-versek válogatással is meglepte a bemutató résztvevőit. Köszönet érte.

Aknay János a nemzet művésze

Nem csak ő, öt másik kiváló alkotó, illetve művésztársa is a legrangosabbnak számító magyarországi művészeti elismerés új birtokosa. A Nemzet Művésze díj bizottság 2021-ben *Aknay János* festőművésznak, *András Ferenc* filmrendezőnek, *Maurer Dóra* grafi-

kus-festőművésznak, *Reviczky Gábor* színművésznak, *Sapszon Ferenc* karnagynak, zeneszerzőnek és *Zádori Mária* énekművésznak ítélte oda a megtisztelő címet. Két héttel ezelőtt volt a Vigadóban az ünnepélyes díjátadás. A tavalyi kitüntetettek

– Farkas Ádám szobrászművész, Péreli Zsuzsa textilművész, keramikus, restaurátor és Kovács Miklós képfestő mester – is akkor vehették át a díjat. Hogy a szentendrei festőt, Aknay Jánost kiemelten köszöntjük, az annak tulajdonítható, hogy egy kicsit marosvásárhelyinek érezzük őt, nem csupán sok híve van művészetének Marosvásárhelyen, többen barátjuknak is mondhatják a Kossuth- és Magyar Örökség díjas alkotót. Szepessy László személyében szenvedélyes műértő gyűjtője van itt festményeinek. Két évvel ezelőtt széles körű visszhangot váltott ki az Aknay János és a Szepessy-gyűjtemény című vándorkiállítás. Az „angyalok festője” többször is kiállít-

tott városunkban, mindig nagy sikere volt. Markó Bélát verse is ihlette Aknay piktúrája. Az említett tárlat vásárhelyi megnyitóján azt el is mondta Bogdán Zsolt színművész.

Mintha ma is visszacsendülnének bennünk az Angyalszín kezdősorai: „Az angyal sokszor fekete/ az angyal csak ritkán fehér;/ mivel az angyal ott lakik,/ ahol a kettő összeér;/ az angyal kék vagy zöld talán,/ az angyal néha vérpiros,/ attól függ, éppen mit takar/ a vászon vagy a papíros”... Érdemes újra előkeresni, elolvasni ismét a teljes Markó-költeményt. És felkeresni a festő honlapját, fellapozni valamelyik Aknay-albumot, úgy ízlelgetni magával ragadó szentendrei látványvilágát. Gratulációnk persze a Nemzet Művésze cím mindenik új tulajdonosának egyaránt szól. (N.M.K.)

Tárlatnyitón a festő Aknay János és a műgyűjtő Szepessy László (jobbra)

Spectrum

Mana Bucur kerámiaművész, a marosvásárhelyi művészeti élet egyik jelese egyéni kiállítással lépett a nagyszebeni közönség elé. A Spectrum című tárlata, amelyen kerámiáiból és grafikáiból mutatott be

válogatást a Romániai Képzőművészek Szövetsége Nagyszebeni Fiókjának központi galériájában, kedvező visszhangra talált.

A méltatói közül mellékletünkben **Dr. Iulia Mesea** művészettörténész

Nyitásra várva a nagyszebeni galériában

Fotó: Dorel Cozma

Rejtett lehetőségek és korlátozások című írásából ragadunk ki részleteket.

„A funkcionalitás övezetétől teljességgel elkülönülő, Mana Bucur alkotta kerámiák ritkán képeznek levalós tárgyakat. Ha azoktól is indulnak el, egyedivé válnak azoknak a beavatkozásoknak köszönhetően, amelyek dinamizálják, és új, komplex tartalommal, gondolatokkal, kifejezésekkel és utalásokkal vértetik fel őket. A finoman feldolgozott és értelmezett formák, testek, arányok és számok – a kocka, piramis, gömb, tojás, spirál – mágikus képességek hordozóiként új formai és kifejezési erényekkel telítődnek. Az ismert forma „széttörve” válik a közhely tagadásává, jelentéshordozó lesz, különös és titokzatos szépséggé alakul, felfedezendő üzenetet közvetít, megkönnyítve a titkos tér-idő zónához való személyes csatlakozást. (...) A művésznő víziójában a gyermekkorból »rögeszmésen« megőrzött kockák, kazetták, zárt dobozok mindig rejtélyesek. A

tartalmuk ismeretlen, jó ajándékok is rejtőzhetnek bennük, vagy ellenkezőleg, Pandóra szelencéi, amelyeket zárva kell tartani és szigorúan őrizni. Ez a kettősség olyasmivé alakítja őket, amit a művésznő »csapdának« nevez, mivel csak kinyitva fedik fel tartalmukat, szétfoszlatva ugyanakkor az ismeretlen/a titok varázsát. A felszabadulás fájdalmára várva, mély lélegzetvételhez ha-

sonló belső lüktetéssel látja el a dobozokat, kazettákat, kalitkákat. Sosem egyszerű a belépés, a tartalom megközelítése. A néha nyitott, máskor teljesen vagy részlegesen zárt facetták ígéretesek, ugyanakkor csalódást is okozhatnak. A »csapda« mélyen átélt állapotokat és tüneteket, egyéni vagy/és társadalmi/általános tiltások, korlátozások okozta nyugtalanságokat sugall.”

Nagy Attila

Semmit sem tudón

*Meddig bírod még, klematisz?
Megjött a talajmenti fagy –
A szív is gyakrabban kihagy –
Sötétlő kékek szirmaid.*

*De áldás a gyöngye napsugár,
Amelyen mintha aludnál –
Körötled ösztötte barnák,
Sárgák és vörösek – balgák*

*Félholtan remegnek ősztön,
Egy-egy szivom a vállamra hull –
Ülök egy padon tanácstalanul,
Semmit sem tudón...*

2021. október 27.

A csongrádi kiállítás szobrász vendégei (balról): Veress Gábor Hunor, Bogdan Nueleanu, Sánta Csaba, Makkai István és Remus Irimescu

Művészet határok nélkül

A Csongrádi Alkotóház-Művésztelep kiemelt figyelmet fordít a határon túli alkotókra. Összejövetelein mindig szép számban vannak jelen a környező országokban élő, dolgozó művészek. A csongrádiak különösen jó viszonyt ápolnak a Maros megyei szobrászokkal, alkotótelepükön szívesen látott vendégek a fiatalabb nemzedék képviselői. Új kezdeményezésük a *Művészet határok nélkül* elnevezésű kiállításorozat, amelynek nyitóeseménye november 12-én volt a Csongrád Galériában. A tárlaton hat erdélyi szobrász kispasztikáit mutatták be. Marosvásárhelyről Makkai István és Veress Gábor Hunor, Szovátról Sánta Csaba, Székelyudvarhelyről Berze Imre, Temesvárról Remus Irimescu és Bogdan Nueleanu volt a meghívott. Szobraikat december 6-ig tekintheti meg a galéria közönsége.

MAMŰ-események

A Domb MAMŰ 1978–1984

MAMŰ-akciók a Vízeshalmoknál. Egy jövőbeli művészeti esemény előkészítése

A marosvásárhelyi B5 Stúdióban szervezett kiállítás egy 2022-ben megvalósuló művészeti esemény előkészítése, amely alkalmat ad arra, hogy körbejárjuk azokat a dokumentum státuszú képeket, amelyek a MAMŰ Vízeshalmok körüli akcióit örökítik meg – olvasható a B5 Stúdió közleményében. – A helyszínre irányuló figyelem egyrészt az akciók miszticizmusát emeli ki, és élénk idézi azt az emberi közeget, amely akár az akciók szellemi „helyszínének” is mondható; másrészt pedig előrevetíti azt a cselekményt, amely majd a projekt második részében az eredeti helyszínen történni fog.

Tüntetés ez, melyben a kiállított képek tárgyi formája (tüntetőtábla) egyfajta vizuális kiáltványt hoz létre, s ennek erejét a dokumentumok pontos nyersége adja.

A részletekben elmerülve viszont, a képek finomabb olvasása nyomán a térben elrendezett dokumentáció egyre inkább hasonlít furcsa szeánszra, amely megidézi a MAMŰ körüli légkört, és azzal együtt a művészet akkori cselekvőképességét, hitese tisztaságát, valamint azt a tartalmas telítettséget, amely a társadalmi állapotok ellenében, de mégis azokat beolvasztva és művészileg szublimálva jött létre.

Kurátor: Bartha József.

Asszisztensek: Ungvári-Zrínyi Kata, Mihály Katalin, Pálffy Zsófi.

Külön köszönet Elekes Károlynak, Garda Aladár Lászlónak. Az esemény plakátját Elekes Károly fotójának felhasználásával Bartha József készítette.

Inverziók

A MAMŰ Társaság budapesti galériájának kiállításai mellett más városokban is mindegyre hallat magáról. Új tárlatra várják az érdeklődőket az egri Kepes Intézetbe. Az Inverziók című kiállításra a MAMŰ Társaság hét neves képzőművésztől válogattak műveket munkásságuk eltérő szakaszaiból. „Az alkotók művészetének közös nevezőjét egyfajta kultúrtörténethez kötődő kollektív tudat megértése által fejthetjük fel – írják a tárlat

behangozójában –, ezért igyekeztünk olyan jellegzetes műveket válogatni, melyek által a tér-idő-történelem viszonylatok nemcsak történeti kontextusban, de magukon a munkákon keresztül is kézzelfoghatóvá, érzékelhetővé, elérhetővé válnak.” A november 14-én nyílt, és 2022. január 15-ig megtekinthető kiállításon Magyarországon és Erdélyben élő művészek, Elekes Károly, Eröss István, Ferencz S. Apor, Lucza Zsigmond, Pető Hunor, Szigeti G. Csongor, Zakariás István – munkái láthatók. A tárlat kurátora Uszkay Tekla.

A DOMB DÂMBUL THE HILL MA·MŰ 1978-1984
2021.11.11-21
megnyitó / vernisaj / opening: 2021.11.11. 18.00
P-1a Bolyai Ter 5 / Marosvásárhely / Târgu Mureș

BS STUDIO ARTEAST MAMŰ

LENNARDE B. STEFAN MUSEE ENGEL bioeel

MAMŰ AKCIÓK A VIZESHALMOKNÁL / EGY JÖVŐBELI MŰVÉSZETI ESEMÉNY ELŐKÉSZÍTÉSE
ACȚIUNILE GRUPULUI MAMŰ DE LA MOVILELE UMEDE / PREGĂTIREA UNUI EVENIMENT ARTISTIC
ARTISTIC ACTIONS BY THE MAMŰ GROUP AT THE WET MOUNDS / PREPARING A FUTURE ART EVENT

Én jól, s hámagya?

Albert-Lőrincz Márton kérdéseire válaszol Bölöni Domokos

– *Ha most kezdenéd az írói pályát, hogyan ajánlanád magadat?*

– Nem ajánlanám magam. Nem beszélnek írói pályáról sem, mert nekem voltaképpen nem is volt soha ilyenem. Amikor mégis használnom kellett a kifejezést, egy korábbi beszélgetésben, ezt mondtam: „pályám” olyan, mint a nyárádmenti kisvasút; egész szakaszok talpfái, sínparjai hiányoznak, mert rossz gazdaként hagytam ebek harmincadjára jutni, és ügyes tolvajok úgyszólván akadály nélkül tették lehetetlenné a járatok közlekedését...*

Szóval nagyjából még mindig ott tartok, hogy hát rendbe kellene tenni a közlekedést, de közben elfogyott a tőke, és igen, odalett az utazásra vágyó közönség is – gyorsabb, hatékonyabb és olcsóbb járművek szaladgálnak az utakon... Közben persze néha egy-egy nosztalgizáló volt állomásfőnök vagy pár végképp lemaradt utas lejárt tétijeggyel a kezében még ott bójászik a sötétlő salakkupacok között.

– *A nyár végén, ősz elején jelent meg két köteted. Ünneplésre elégséges ok. Banális kérdés: habár minden út rövid és húzós, mégis, milyenek látod a neked kiszabottat? Szegény legény gazdag álma volt-e, vagy gazdag legény sóvárgása az ismeretlenre?*

– Mostanság inkább csak a családom körében ünnepelek. Három kötet jelent meg. Az **Aranypálca** humoros gyűjtemény: olvasók, alkalmi vagy kezdő szerzők egykor a Népművelésben megjelent, illetve az irodalmi körben elhangzott anekdotái, adomái; a másik kettő „saját gyártmány” – **Harangoz egy rézmozás** és **A harmadik pohár** –, karcolatok, novellák tára.

A „nekem kiszabott út” egy kései sarjadék hányódása a szűk világban. Vidéki csóró gyalogtúrja az idegen városban. Aki igyekezett annyi pénzt félretenni, hogy szobát béreljen egy harmadosztályú szállodában, ám hajnalra mégis a parkbeli padon találja magát, ahol legalább gyönyörködni lehet a felpörgő forgalomban.

– *Több lett-e az álom, ahogy az évek sokasodtak, a kötetek gyarapodtak – immár csaknem húsz –, vagy maradunk abban, hogy férfiember nem álmodozik. Idéznelek: „kacagva mondja őszöm ronda igazát, most különösen: hogy idélenül megvénültem”.*

– A világ megváltása rendszerint beláthatatlan időre halasztódik. Ezt korábban kellett volna megéreznem, de idealizmusom ellenszegült mindenféle borúnak. Holott a pandémia része a világegyetemnek. Amikor rádöbentem, hogy az idő elkeverte az éveimet, és valamelyik ősz fecskéi magukkal röptették az ifjúságomat, holott igazából nem is voltam még fiatal, már kapuzási pánikban menekültem poharak, kancsók, flaskák menedékébe, és romantikus képzelődéseimet messze űzve saját tenyésztésű démonjaim tépdesték a tudatomat. Az írás szenvedélye keserves kínlórássá vált, kiderült: nincs is miben hinnem. Maradt némi hiúság, az is üzemanyag, persze folyton drágul.

– *Alkotó ember vagy, novelláid, karcolataid derűt árasztanak az amúgy eléggé kaffka lében. Törekedtél-e a jobbra, a szebbre, a teljesebbre, vagy csak követted az ösztöneidet?*

– Ezzel a derűárasztással úgy vagyok, mint mikor besoroztak katonának. Évekig mindenféle papírokkal húztam-halasztottam a kötelező katonaságot, de végül elkaptak; amikor éppen nem volt kéznél, azaz „doszárnál” főiskolai diákmenlevelem, mert közben kirúgattam magam. Némi dozsóért egy illető váltig fogadkozott, hogy „elintézi”. Csakhogy mikor tennie kellett volna valamit, elpárolgott az ígéretével. És én immár „úrfiúként” a megyesi hadkiegészítőnél találtam magam, a sok fakufferes újonc körében, egy meglehetősen törekeny vulkánfíber bölönddel a lábam között... Amikor naponta

többször is „rүүлési” parancsot kaptunk, hát a többiek bizony meglovagolták a ládáikat, de én csak míméltem a műveletet, hiszen a jámbor szerelék összehuttyant volna alattam. Kényszeredetten vigyorogtam hát, és szenvedtem a kényszeres helyzetben, miközben társaim harsogva mulattak nyomorúságomon.

Nagyjából ez a helyzet a humorommal is. Néha azt képzelem, hogy megbírja a bölönd az olvasókat, de mintha fölfelé nyomná(k) az ülepemet.

– *Sok karcolat, novella, farce és groteszk került asztalodról az olvasó fejlámpásának fényébe. Mondhatni: egy össze nem téveszthető Bölöni-univerzum. Mennyire tudatos ez a bölönis humor? Mi tett tudatos íróvá?*

– Az irodalom. Vagyis az utánzás vágya. És a folyamatos figyelem. Kipróbáltam, tudok-e olyan tilinkót készíteni, mint a nagyobbak? Aztán megpróbálkoztam furulyával, sőt kórémuzsikával is. A furulya nem sikerült, a kórémuzsika igen: viszont kissé csikorog, nyikorog, s még nyúszít is, ezért akár viccesnek tűnhet. De én szeretem kihallani belőle a normális dallamot. „Tudatos író” pedig nem vagyok, csak műkedvelő hangszerész. Persze faragás és zenélés közben igyekszik egy-két fogást eltanulni az ember.

– *Van-e, vannak-e olyan író elődök, esetleg kortársak, akik pályádat befolyásolták, netalán meghatározták, illetve figyeltek és drukoltak neked? Simó Márton a Hargita Népe (2021. október 15.) napilapban megjelent recenziójában egyenesen „Mikszáth Kálmán késői utódjaként” méltat, aki „továbbfejleszti a jó palóc stílusát”.*

– Kedves dolog Simó Mártontól. Ha megsimogatják az arcunkat, persze jólesik. Korán váltam szenvedélyes olvasóvá, Arany János Toldi-trilógiája volt a bibliám már kisdíákkoromban. Jókai, Mikszáth, Tolnai Lajos... de a gyöngysor olyan hosszú lenne, ha végigimádkoznám, amilyen pompás maga az irodalom, és nemcsak a magyar, hanem minden, amihez a világirodalomból is hozzájuthattam.

Gyermekkorom megrázó élménye volt, amikor (besúgásra) házunk „üres” szobájában ráakadtak az udarházból kialakított Potsa József birtokos könyvtárának egy kis részére (a többi másoknál rejtette el), és a pisztolyos jegyző megrakatta szekerünket az aranyozott kötésű könyvekkel, majd első világháborús rokkant nagyapámnak egyedül kellett elhúznia a község háza elé a „rakományt”, és a gazember ott, miután a szebbjét magának kiválogatta, a hevenyészett máglyán elégettette. Nagyapámat pedig bezárták a pincébe... Senki sem mert segíteni rajta. Az ilyen élmények már túllépik a humort, ezeket nyilván más módon írtam meg.

– *Gondolom, már induláskor megmutatkozt az elégedetlenségre való hajlamod, ezt némiképp első ajánlóid – Bajor Andor és Szilágyi István – is megerősítik, akik első kötettedet útra bocsátották, javallották az olvasóknak.*

– Mindkettejüket nagyon tiszteltem. Szilágyi István a pálya szélén térdeplő játékosként emlegettem, akit talán megilletne pár perc a labda közelében is. Igaza volt; későn tápáskodtam fel a vulkánfíber bölöndről – amikor már a leszereléshez készülődtünk; de azért a koszos téli zoknik között volt néhány kézirat, azokat és a bölöndöt is hazahoztam, pár éve még megvoltak. A hetvenes években az Utunk irodalmi hetilap szerkesztőjeként Hornyák József válaszoltatott a „prózások” kéziratára. Tőle van a mondás, hogy ha nem adminisztrárod magad, az Úristen sem adminisztrál. No, ehhez én ma sem értek. Rühellem.

De immár kékelő derűvel elengedem. – *Írásaid rövidek, tréfásak, szórakoztatóak, groteszkek, ugyanakkor a szatíra vitriolja is teszi a dolgát. Van ennek valamilyen „mü gondossággal” való magyarázata, vagy az író lényéből fakadó*

Az író hegedűvel. A harmadik pohár. Karcolatok, novellák című kötet borítóján

„jelenségről” van szó? Hogyan népesül be ez a Bölöni Domi-s univerzum? Miből merítkezel a legszívesebben, a tapasztalattól-e, vagy abból a fikcióból, amiről az ész gondoskodik? Honnan ez a téveszthetetlen bölöniség?

– A rövidség a napilapokba író szerzők kényszerzubbonya. Volt haszna is, igencsak marokra kellett fogni a „mondanivalót”, nem lehetett szétlocsolni az újságot, mert nagyon fogott ám a szerkesztői ceruza. A műgond jól jött volna, de az egy Nagy Miklós Kundot kivéve sosem volt igazi szerkesztői mentorom. Sajna, elég sok slendrián dolgot is összehordtam, olykor beképzeltlen és nyeglén fecsegttem a semmiről. A humorban egyébként a régiek mellett Tomcsa Sándor, Bajor Andor, Sinkó Zoltán és Zágonyi Attila voltak a „példaképeim”.

„Bölöniségről, bölönis univerzumról” jobbára a nagyotmondás kedvéért lehet beszélni; ha ilyen hallok-olvasok, hát fiús zavaromban éppúgy pirulok, s tőröm, mint egyik Sütő-novellában a vénlány, az „ölelést”.

Számomra az a rokonszenves, ha körüljárva a világot megjelenítő cirkuszi sátrat, felhívhatom a figyelmet a ponyva hasadásaira, amelyekben már kölyökként volt szerencsém bekukucskálni. Egy-egy jó írásnak pedig, állítom, szikrát vető gyémántmagva is van; ha azt megtalálja az író, már csak a csiszolásra kell figyelnie. Nekem ez igen ritkán sikerül.

– *Elégedetlenség vagy konjunktúra, elégedettség vagy belső kényszer – mi hajtotta inkább az írókat, akit a romániai és a magyarországi írószövetség is tagjai közé választott?*

– Ez is, az is, amaz is: főleg pedig a becsű és a hiúság, ezeket érdemes mindig belkalkulálni a mérlegbe; no és volt konjunktúra is, hiszen a kilencvenes évek elején, a fekete március után megfogyatkozott az írószövetség vásárhelyi fiókjának az „álománya”, frissíteni kellett, és néhányan (Hargita megyéből) kapóra jöttünk. A Magyar Írószövetségbe Fodor Sándor és Sütő András ajánlott; halálukban is köszönöm nekik; olyan szépen jellemeztek, hogy azóta is arra hajtok, hátha valóban elérhetném azt a szintet, amelyre előlegként nagylelkűen fölsegítettek...

– *Mit gondolsz az írói küldetéséről és a díjakról, van-e ezeknek minősítő szerepük?*

– Az „írói küldetés” elavult, időszerűtlen fogalom... Akkor lehet mégis hiteles, ha az alkotó maga szegődik valamilyen eszmény szolgálatába, és végigviszi önkéntes vállalását, mégpedig érvényes művekkel, az életművével. Ilyenre ma is van példa, bár az írás és az író fogalma felhígult, a szépirodalom is elbulvárosodott. Különvált a szórakoztató irodalom, a ponyva, virágzik a giccs. Persze mindnek helye van az életben, ha a helyükön kezeljük őket.

Azonban ebbe a kavalkádba a kánon, szegény, beleszédült.

A tehetség nem alapja a világ építésének. Úgy mondják ezt, hogy protekciós rendszer épül, alapja a patronálás. Nincsenek igazi kiválasztási rendek, hanem szívességek, kölcsönösségek működtetik az irodalmi zrt-k klubjait.

Nekem mindehhez nincs közöm, nem várok támogatást sehonnan, a könyveim kétharmadát saját költségre adtam ki. Ami pedig a díjakat illeti, kevés az irigyem, még kevesebb az ellenségem, és ezeket nem kívánom szaporítani. Jó, ha az ember tudja a helyét, és meghúzza magát, akár a széna-boglyában is.

– *A Harangoz egy rézmozás jelezni kívánja, hogy a nyugdíjazás nem vette el a kedved a dologtól, hiszen, amint a kötet alcímében is megfogalmazod, „járókeret a 75.-hez”. A másik, A harmadik pohár is hasonló fogantatású? Azt jelzik, hogy „vegyetek észre, itt vagyok?” – ezt üzenéd a szépírói társadalomnak és olvasóidnak?*

– Sajnos, ennél sokkal prózaibb, hétköznapiabb az ok. A vesztegár alatt kényszerből kezdtem könyveket szerkeszteni, másoknak is, és mivel volt egy kis megtakarított nyugdíjpénzem, kis példányszámban ugyan, de kiadtam a jelzett köteteket. Egyik sem kerül kereskedelmi forgalomba; érdeklődők, barátok, ismerősök jutnak hozzá, ha kérik. Olyan ez, mint mikor az előregedett muzsikus már nem merészkedik a kaszinó közelébe, hiszen igaz lehet a dal a kidobott primásról – de odahaza szordinóban, hogy a szomszédjai fel ne jelentsék, még elmuksikáljat néhány, a szívének kedves dallamot. Jól, rosszul, ahogy ráállanak gémberegett ujjai.

– *Az utóbbi években mintha zárójelbe tenéd irodalomszervezői tevékenységedet, a Maros megyei „vidék” nem hivatásos, de elhivatott íróinak, költőinek, képzőművészeinek „találkozatását”, ki-kikacsintva Hargita megyére is. Jól gondolom? Hogyan tovább?*

– Sehogyan. Keddi Zoltán festőművész halálával a múltba merült egykori tetőtéri kis műterme, a kedves Vár-lak, és vele az a körülbelül két évtizednyi boldogság, amikor találkoztunk, „súrlottgrádcisoltunk”, „irodalmiköröztünk”, könyveket és szerzőket mutattunk be, felolvasásokat tartottunk irodalombarátok, képzőművészek és zenészek, zenebarátok részvételével.

Ez a korszak véget ért, a pandémia fekete pecsétje végleg lezárta a találkozásokat.

Zárógondolatként azonban hadd meséljem el külön bejáratú balesetemet az irodalommal és a világgal.

Sóvidéki tanárkodásom idején szokás volt a mostanság divatos „hajdujudú” helyett magyarul üdvözölni az embereket, felnőttest, gyermeket egyaránt. A távol-keletiek azt kérdezik egymástól: „Rizseteket megettétek?”, és ez azt jelenti: „Jó reggelt!” A korondi gyermekektől efféle nem kérdeztem, de mikor köszöntek, udvariasan válaszoltam, majd így szóltam: „Hogy vagy?”

Mire a tanuló nagyosan ennyit válaszolt: „Én jól, s hámagya?”

Ezt nem lehetett überelni, hát mindig nekem kellett megmondani, hogy jól vagyok, köszönöm szépen.

A jelenséget kiterjesztve az irodalomra, „Hámaga-szindrómának” nevezem, ugyanis valahányszor afelől érdeklődnék, mi a helyzet, jól érzi-e magát, vagyis hogy van ez a kedves vendég tájainkon, rendszerint az a válasz, amit a diák mond Korondon: „Én jól, s hámagya?”

Ami engem spéci illet, igazság szerint volna fogalmam, hogyan is érzem magam ebben a meghitt s megunt, mégis szerethető kis univerzumban.

El is mondhatnám mindenkinek; mégsem mondom el senkinek.

– *Köszönöm a beszélgetést.*

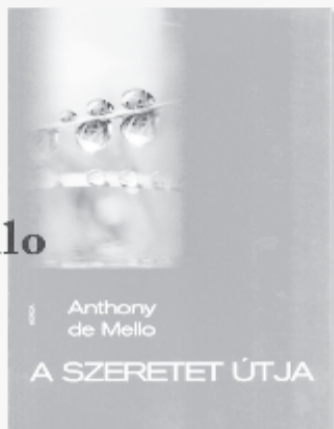
*Farkas-Ráduly Melánia: Egy másik univerzumba

https://szovegkovacs.blog.hu/2016/12/11/egy_masik_univerzumba

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Rhys Bowen
A toszkán
gyermek

Anthony de Mello
A szeretet útja

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A marosszentgyörgyi GASTROMETAL MAGÁNCÉG LEMEZ-HAJLÍTÓGÉP-KEZELŐT alkalmaz. Érdeklődni a következő telefonszámon lehet: 0728-328-881, az önéletrajzokat a jobs@gastrometal.ro e-mail-címre várják. (66067)

ADÁSVÉTEL

ELADÓK 25-30 kg-os fehér bálnai süldők a Felső-Nyárádmentén. Tel. 0744-363-940. (13935-I)

MINDENFÉLE

ALKALMAZUNK lakatost és hegesztőt. Tel. 0744-572-889. (22815-I)

TETŐFEDŐ bádogos vállalja: új tető készítését, régi tető javítását, ereszcsonna javítását és új szerelését, cserépforgatást, meszelést, kapuk festését és készítését. Tel. 0757-293-000. (13897-I)

CÉG vállal háztetőképzést, tetőfedést, tetőjavítást, bel- és kültéri munkát, bontást, festést. Tel. 0774-574-527. (13932-I)

KERTTAKARÍTÁS, favágás, bontás stb. Tel. 0770-621-920. (13932-I)

VÁSÁROLOK régi autót, hibás krosszmotort, ATV-t és fémtárgyakat ócskavasba. Tel. 0770-621-920. (13932-I)

VÁLLALUNK tetőmunkát, lemez-munkát, ácsmunkát, szigetelést, csatornák, teraszok, kerítések készítését, festést. Tel. 0759-467-356. (13611)

MEGEMLÉKEZÉS

„Nem múlnak ők el, kik szívünkben élnek.” Szomorú szívvel emlékezünk a drága édesanyára, **CSÓKAVÁRI PIROSKÁRA** halálának első évfordulóján. Emléked legyen áldott, nyugalmad csendes! Emlékét szívében őrzi lánya és családja, valamint szerető testvérei. (13910-I)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a drága, szeretett édesanya, nagymama, dédnagymama, rokon, a kövesdombi 15-ös általános iskola tanítónője, **SZABÓ ARANKA** életének 85. évében elhunyt. Temetése 2021. november 22-én, hétfőn 13 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Gyászoló fiai, unokái és családjuk. (13933-I)

Mély fájdalommal, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk mindazokkal, akik szerették és ismerték, hogy a drága jó édesanya, nagymama, testvér, szomszéd, **NAGY ILONA** az 1-es sebészet egykori asszisztensnője, türelemmel viselt, rövid betegség után életének 79. évében csendesen megpihent. Temetésére november 22-én, hétfőn 15 órakor kerül sor a marosvásárhelyi református temetőben. Emléke örökké szívünkben él. Lánya, Enikő és unokája, Lehel. (13944-I)

RÉSZVÉTNILVÁNTÁS

Az igazak azonban örökké élnek, és az Urban van a jutalmuk, és a Magasságbeli viseli gondjukat. (Bölcs 5,15) A földi élet vége a hit legnagyobb próbatétele. Ez a próbatétel mindannyiunk osztályrésze volt/lesz. A Marosszentgyörgyi Polgármesteri Hivatal munkaközössége őszinte részvételt fejez ki munkatársának, Fodor Leventének **ÉDESANYJA** elhunytá alkalmából. Kívánjuk, hogy családjával együtt erőt és vigaszt tudjon meríteni ezekben a nehéz napokban a fent idézett isteni ígéretből. Sófalvi Szabolcs polgármester és a Marosszentgyörgyi Polgármesteri Hivatal munkaközössége. (-)

MAROS MEGYEI TANÁCS
MŰSZAKI IGAZGATÓSÁG
MUNKÁLTAKÖVETÉSI SZOLGÁLAT

KÖZLEMÉNY

A MAROS MEGYEI TANÁCS, mint „A 135A megyei út korszerűsítése a Havadtó - Nyárádszereda - Székelyhodos - 153-as megyei út kereszteződése szakaszon” elnevezésű projekt birtokosa, értesíti az érdekelteket, hogy a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség meghozta a tervről a besorolási szakaszra vonatkozó döntést, nincs szükség a környezetre gyakorolt hatást felmérő tanulmányra. „A 135A megyei út korszerűsítése Havadtó - Nyárádszereda - Székelyhodos - 153-as megyei út kereszteződése szakaszon” elnevezésű projektet Maros megyében, Székelyhodos, Gernyeszeg, valamint Alsóbölkény község külterületén javasolja kivitelezésre.

A besorolási döntéstervezet és a megalapozó okok tanulmányozhatók a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség internetes oldalán (<http://apmms.anpm.ro>).

Az érdekeltek a besorolási döntéstervezetre vonatkozó hozzászólásaikat/megjegyzéseiket elküldhetik a hirdetésnek a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség internetes oldalán való közzétételétől számított 10 napon belül.

Az ELNÖK nevében
Szász Zoltán Tibor
megyemenedzser

Paul Cosma
FŐJEGYZŐ

Ovidiu Georgescu
ALELNÖK

MAROS MEGYEI TANÁCS
ELNÖK

2021. november 18-án kelt
385. számú rendelet

a Maros Megyei Tanács nyilvános, soros ülésének összehívásáról

A Maros Megyei Tanács elnöke, az utólag módosított és kiegészített, a közigazgatási törvénykönyvre vonatkozó 57/2019. sz. sürgősségi kormányrendelet 178. cikkelyének (1) bekezdése, a 179. cikkely, alátámasztva a 134. cikkely (1) bekezdésének a) pontja, az (5) bekezdés a), a¹) és a²) pontja, a 135. cikkely és a 196. cikkely (1) bekezdése b) pontjának előírásaival,

elrendeli:

1. *cikkely*: (1) Összehívja 2021. november 25-én 13:00 órára a Maros Megyei Tanács plénumát nyilvános soros ülésre, a Közigazgatási Palota nagy gyűléstermébe.

(2) A soros ülés napirendjének tervezete a jelen rendelet szerves részét képező mellékletben található.

2. *cikkely*: A megyei tanács ülésének nyilvános jellegét a gyűlés élő közvetítésével biztosítják az intézmény Facebook-oldalán.

3. *cikkely*: Jelen rendeletet közzéteszik a helyi sajtóban és a hatóság internetes oldalán, valamint elküldik a megye főjegyzőjének, a megyei tanácsosoknak, a Maros Megyei Tanács szakapparátusának, független igazgatóságainak, szolgálatainak és osztályainak.

Péter Ferenc
ELNÖK

Ellenjegyzi
Paul Cosma
FŐJEGYZŐ

A Maros Megyei Tanács elnöke
2021. 11. 18-i 385. sz. rendeletének melléklete

A Maros Megyei Tanács 2021. november 25-i soros ülésének
NAPIRENDTERVEZETE

1. Határozattervezet a Maros Megyei Tanács július 24-i 100. számú, utólag módosított és kiegészített határozatának módosításáról, amely a megyei tanács részvételének a jóváhagyására vonatkozik egyes megyei érdekű kulturális és szociális tevékenységek szervezésében, kivitelezésében és finanszírozásában;
Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács Elnöke

2. Határozattervezet a Védelmi Minisztérium és a Maros Megyei Tanács között létrejött, Maros megye közigazgatási területére vonatkozó, digitális formában készített ortofotók ingyenes hozzáférhetővé tételéről szóló jegyzőkönyv jóváhagyásáról a 2010-2030 közötti időszakra;
Indítványozó: Kovács Mihály-Levente, a Maros Megyei Tanács alelnöke

3. Határozattervezet egy tag kinevezéséről az Erdély Központja Közösségfejlesztési Egyesület cenzorbizottságába.
Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke

4. Kérdések, interpellációk, válaszok, vélemények.

Péter Ferenc
ELNÖK

Székelyföld kincsestára

Az *Előre az Úz völgyében* című, nagy sikert arató kötet szerkesztője, Kocsis Károly ezúttal a **Székely Kalendárium** 19. kiadását tette le az olvasó asztalára. Amint azt már megszokhattuk, a 336 oldalas, teljesen színes kiadvány ezúttal is egyedülálló tárházat kínál Székelyföld értékeinek.

A tulajdonképpeni naptár rész Székelyföld ásványtani-földtani kincseiből nyújt ízelítőt, gyógynövényeket, mezőgazdasági praktikákat ajánl. A továbbiakban többek között Horthy székely tábornokairól, nagyszüleink félrelépéseiről, Orbán Balázs jóslatairól, beszélő borvizes helyneveinkről, a Fiság mentéről, sóváradai érdekességekről olvashatunk, interjút a magánál mindig bicskát hordó Pál István „Szalonnával” és az Erdélyi Református Egyházkerület első női főjegyzőjével, riportot a mezőpanati húsfüstölőről, a csíkszentmártoni Bocskor Pékségről, a szencsendi édenkertről és a Kárpát-haza legnagyobb pásztorbotgyűjteményéről.

Megtudhatjuk, mi köze van egy francia katedrálisnak a gyimesi csángókhoz, mit kerestek székely elődeink Kárpátalján, a Tátrában, Brazíliában, Szinaján vagy éppen a 110 éve elsüllyedt Titanicon. Kiderül, mit tartogat számunkra a Jupiter éve, milyen eredetű a túsó, hogyan védekeztek a régiók világhárványok idején, miért körözték Mikes Kelemen 120 évvel a halála után, és milyen rejtett üzenet hordoznak a székely kapuk. Olyan természeti kuriózumok tárulnak fel előttünk, mint a Csaia tornya, a Békás-szoros, a maroshévízi vízesés vagy a parajdi Sóhát.

A gasztronómiai rovat, amellyel, hogy rangsorolja a legjobb székelyföldi cukrászdákat, közel 70 eredeti ételreceptet is tartalmaz, kiemelt hangsúlyt fektetve a kenyérsütésre, a fintorostól a lódörkéig terjedő hurkafélékre és az erdélyi specialitásként is felfogható tokányokra. A legvégén az elmúlt év legjobb székely viceinek, bölcseléseinek gyűjteménye csal mosolyt az olvasó arcára.

Megjelent a 2022-es Székely Kalendárium!

Ára: 22 lej

KINC, AMI VANI

facebook.com/SzekelyKalendarium/

A TARTALOMBÓL

Horthy székely tábornokai
Félrelépő dédszüleink
Székelyek a Tátrában
Fajllatok édenkertje
Szalonna székely gyökerei
Mezítláb az Oltárkőn
A székely élet fűszere
(T)egyél az egészségedért!
Oltások, maszkok, tünetek
Humorunk gyöngyszemei

Keresse a lapárosoknál, lapkézbesítőknél,
ismertebb könyvesboltokban,
vagy rendelje meg online:
www.kalendarium.ro

A PC House csapata új munkatársat keres az alábbi munkakörökbe:

- * targoncavezető (stivuitorist)
- * raktári dolgozó
- * tesztelő

Elvárások:

- Targoncavezetői bizonyítvány (a targoncásnak jelentkezők esetében)
- A román és a magyar nyelv ismerete
- Jó kommunikációs készség
- Rugalmasság, türelem, precizitás

Amit kínálunk:

- Versenyképes bérezés
- Dinamikus csapat
- Modern munkakörnyezet

Az önéletrajzot (CV) e-mailben a jobs@multiplan.ro címre kell elküldeni vagy személyesen be lehet nyújtani a Maros/Mureşului utca 17. szám alatti székhelyen legkésőbb november 26-ig, a munkakör megjelölésével.

Hirdetőink figyelmébe!

Felhívjuk hirdetőink figyelmét, hogy hirdetéseket feladhatnak a szerkesztőségben, a nepujas.ro weboldalon levő online felületen is, vagy beküldhetik e-mailen a reklam@e-nepujas.ro címre.

Érdeklődni a 0265/268-854-es vagy a 0742-828-647-es telefonszámon 9-14 óra között.

Hirdessen Maros megye legolvasottabb napilapjában!

NÉPÚJSÁG

Kényelmesen megetheti online is.

ÜZENET SZERETETTEL

ÜZENET SZERETETTEL
 0737-37 30 30
 MAROSVÁSÁRHELY,
 PREDEÁL UTCA 12.,
 540 345

ETV ERDÉLYI MAGYAR TELEVÍZIÓ

RexoGold
a te zálogházad

Str. Frantz Liszt nr. 11
Telefon: 0265 - 25.11.11
Mobil: 0748 - 25.11.11
www.rexogold.ro

NON STOP
állunk rendelkezésedre!

Előzetes értesítés

Szászrégen municípiumban a Tarla 14. szám alatti – 393, 404, 405, 406, 407-es helyrajzi számú – telkekre készített parcellaterv és -táblázat kifüggesztéséről

SZÁSZRÉGEN önkormányzata közli, hogy a Maros megyei Kataszteri és Ingatlan-nyilvántartási Hivatal a 26131/2021. 10. 25. számú kérésre kifüggesztette a Szászrégeni Polgármesteri Hivatalban és közzétette a hivatal honlapján a városnak készült Tarla 14. sz. alatti részre – 393, 404, 405, 406, 407 helyrajzi számmal – a telektervet és -táblázatot, amely 2021. november 24-től 60 napig lesz látható, a 7/1996. számú, utólagos módosításokkal és kiegészítésekkel újra közzétett kataszteri és ingatlan-nyilvántartási törvény 14. cikkelye (1) és (2) bekezdésének megfelelően.

A telektervek módosítására irányuló kérelmeket a kifüggesztéstől számított 60 napon belül kell megfogalmazni, és csatolni kell hozzá az igazoló dokumentumokat, amit a szászrégeni önkormányzat közönségszolgálati irodájában lehet benyújtani.

Márk Endre Dezső polgármester

Marosvásárhelyi Rádió Románia

www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM